

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18350

Θέμα 273^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 546-560**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἄ μη' θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.*
- ΙΣ. *Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένη φίλος;*
- ΑΝ. *Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.*
- ΙΣ. *Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδέν ὠφελουμένη;* 550
- ΑΝ. *Ἀλγοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.*
- ΙΣ. *Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;*
- ΑΝ. *Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.*
- ΙΣ. *Οἴμοι τάλαινα, κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.* 555
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.*
- ΑΝ. *Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.*
- ΙΣ. *Καὶ μὴν ἴση νῶν ἐστὶν ἡ Ἑσμαρτία.*
- ΑΝ. *Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.* 560

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν ... ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.****(Μονάδες 30)**

ΙΣΜΗΝΗ

Ἔστω και τώρα λοιπόν σε τι θα μπορούσα να σε ωφελήσω ακόμη εγώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σώσε τον εαυτό σου· δεν σε φθονώ ὥστε να σου αρνηθώ να διαφύγεις (τον κίνδυνο) (δεν αρνούμαι από φθόνο εσύ να διαφύγεις τον κίνδυνο).

ΙΣΜΗΝΗ

Αλίμονό μου η δύστυχη, και να στερηθώ τη δική σου μοίρα (και να μη συμμεριστώ τη δική σου μοίρα);

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Ναι) γιατί εσύ προτίμησες να ζεις, εγώ όμως να πεθάνω.

ΙΣΜΗΝΗ

Αλλά όχι χωρίς να εκφράσω τις δικαιολογίες μου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εσύ στα μάτια αυτών εδώ (φαινόσουν ότι σκέφτεσαι) σωστά, ενώ εγώ φαινόμουν ότι σκέφτομαι (σωστά) στα μάτια των άλλων.

ΙΣΜΗΝΗ

Κι όμως το παράπτωμα είναι κοινό (ίσο) και για τις δυο μας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Έχε θάρρος: εσύ ζεις, η δική μου όμως ψυχή από καιρό έχει πεθάνει, ώστε να είναι ωφέλιμη στους νεκρούς.

2. Να περιγράψετε την ορχήστρα του αρχαίου θεάτρου και τη λειτουργία της.

(Μονάδες 10)

Ο κυκλικός ή ημικυκλικός χώρος ανάμεσα στο κοίλο και τη σκηνή αποτελούσε την ορχήστρα. Όπως φαίνεται από τα θέατρα που έχουν διασωθεί, η ορχήστρα βρισκόταν λίγο χαμηλότερα από τη σκηνή. Σε ορισμένα θεατρικά έργα φαίνεται ότι ο χορός αναμειγνυόταν με τους υποκριτές, ιδιαίτερα στις κωμωδίες και το πιθανότερο είναι ότι υποκριτές και χορευτές αρχικά κινούνταν στο ίδιο επίπεδο. Αργότερα οι υποκριτές χωρίστηκαν από τον χορό και έπαιζαν σε υπερυψωμένο δάπεδο. Η είσοδος του χορού στην ορχήστρα γινόταν από δύο πλευρικές διόδους, τις παρόδους. Στο κέντρο της ορχήστρας βρισκόταν ο βωμός του Διονύσου, η θυμέλη. Πίσω από τη θυμέλη έπαιρναν θέση ο αυλητής και ο υποβολέας.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>θιγγάνω</i>	α) <i>ζωή</i>
2. <i>άνιῶ</i>	β) <i>χαίρω</i>
3. <i>βίος</i>	γ) <i>δυστυχής</i>
4. <i>κηδεμών</i>	δ) <i>έγγιζω</i>
5. <i>τάλαινα</i>	ε) <i>άλγῶ</i>
	στ) <i>άπέρχομαι</i>
	ζ) <i>προστάτης</i>

(Μονάδες 5)

1. δ)

2. ε)

3. α)

4. ζ)

5. γ)

Περισσεύουν τα β) και στ).

β) αθάνατος, ανεπάρκεια, αφθονία, απόρρητος, αδόκητος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

αθάνατος → θάνης, θνήσκουσα, κατθανεῖν, τέθνηκεν, τοῖς θανοῦσιν

ανεπάρκεια → ἀρκέσω

αφθονία → φθονῶ

απόρρητος → ἀρρήτοις

αδόκητος → ἐδόκουν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος